

Wrocław, 18 lipca 2008 roku

WK.60/127/K-26/08

**Pan  
Krzysztof Adam Halicki  
Wójt Gminy Platerówka**

**59 – 816 Platerówka**

Regionalna Izba Obrachunkowa, działając na podstawie art. 1 ust. 1 oraz w trybie art. 5 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.), przeprowadziła w okresie od 10 kwietnia do 12 czerwca 2008 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej gminy Platerówka.

Kontrolą objęto wybrane operacje finansowo – gospodarcze w zakresie prawidłowości i skuteczności realizacji dochodów budżetowych, dokonywania wydatków ze środków publicznych oraz gospodarowania mieniem.

W wyniku kontroli stwierdzono, że podstawowe zadania określone w uchwałach budżetowych były realizowane w sposób prawidłowy, lecz wystąpiły ponadto liczne nieprawidłowości i uchybienia, szczególnie w zakresie: egzekwowania należności budżetowych, wydatków na wynagrodzenia, gospodarki składnikami rzeczowymi i inwentaryzacji mienia. Były one rezultatem niewystarczającej znajomości obowiązujących przepisów prawa i staranności w ich przestrzeganiu lub zastosowania wadliwej ich interpretacji, oraz niedopełnienia obowiązków przez pracowników Urzędu. Za prowadzenie ewidencji księgowej odpowiedzialność ponosiła Skarbnik Gminy a za brak przeprowadzenia inwentaryzacji Wójt Gminy. Część uchybień i nieprawidłowości została usunięta w czasie kontroli, co Izba ocenia pozytywnie.

Najważniejsze uchybienia i nieprawidłowości, które wymagają podjęcia działań naprawczych, dotyczą niżej omówionych zagadnień.

#### **W zakresie wewnętrznych regulacji organizacyjno - prawnych**

W Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Gminy (w załączniku pn. „Obsada etatowa pracowników Urzędu Gminy w Platerówce” do tabeli nr 1 pn. „Struktura organizacyjna Urzędu Gminy w Platerówce”), którego tekst jednolity ustalono Zarządzeniem nr 0152/7/07 Wójta Gminy z 13 listopada 2007 r., bez umocowania w przepisach prawa przewidziano zatrudnienie podinspektora ds. obsługi administracyjno – księgowej stowarzyszeń. Stanowisko to zostało obsadzone w wymiarze ¼ etatu (na podstawie umowy o pracę z dnia 01.07.2003 r.). Zgodnie z zakresem czynności z dnia 01.05.2003 r. pracownik ten prowadził wyłącznie księgowość finansową w zakresie dotacji udzielanych dla Ochotniczych Straży Pożarnych oraz Ludowych Zespołów Sportowych. Zadania własne gminy, wymienione w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) obejmują m. in. sprawy kultury fizycznej

i turystyki, oraz ochrony przeciwpożarowej, lecz nie dotyczy to prowadzenia księgowości dla jednostek niepowiązanych z budżetem gminy, za pomocą których realizowane są te zadania.

### **W zakresie księgowości i sprawozdawczości**

Przypisów kwot należności podatkowych od osób prawnych wynikających ze złożonych w styczniu 2007 r. deklaracji na podatek od nieruchomości dokonano w ewidencji syntetycznej na koncie 221 - „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w dniu 21.03.2007 r.; nie odpowiadało to dyspozycji art. 20 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.), zgodnie z którym do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Powyższego zapisu dokonano na podstawie zbiorczego dowodu wewnętrznego (polecenia księgowania), w którym nie wymieniono pojedynczych dowodów źródłowych będących podstawą zbiorczego zapisu, co było niezgodne z przepisami art. 20 ust. 3 ustawy o rachunkowości. Dowody źródłowe, na podstawie których dokonano zapisów na kontach szczegółowych podatników, nie zawierały wszystkich elementów prawidłowego dowodu księgowego określonych w przepisach art. 21 cyt. wyżej ustawy o rachunkowości, ponieważ nie zostały oznaczone numerem identyfikacyjnym dowodu oraz nie zawierały stwierdzenia zakwalifikowania go do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach (dekretacji) i podpisu osoby odpowiedzialnej za te wskazania.

Ewidencję analityczną obejmującą dochody budżetowe zrealizowane i przekazane na rachunek budżetu przez Urząd prowadzono na koncie 901 – "Dochody budżetu" bez podziału wg klasyfikacji budżetowej dochodów, co nie odpowiadało zasadom funkcjonowania konta 901 określonym w założowym planie kont dla budżetu Gminy oraz przepisom rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 142, poz. 1020 ze zm.). Było to spowodowane wadliwym sposobem księgowania tych dochodów, ponieważ ujmowano je na ww. koncie w kwotach zbiorczych w okresach kwartalnych, zamiast nie rzadziej niż raz w miesiącu wg podziałek klasyfikacji budżetowej dochodów.

W księgach rachunkowych Urzędu na koncie 226 – "Długoterminowe należności budżetowe" nie została zaksięgowana kwota 33.762,10 zł zahipotekowanych należności podatkowych od dwóch podatników. Obowiązek ewidencji na koncie 226 zahipotekowanych należności wynika z zasad funkcjonowania tego konta określonych w przepisach rozporządzenia Ministra Finansów z 21 czerwca 2006 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. Nr 112, poz. 761). Stosownie do ww. przepisów na koncie 226 ewidencjonuje się należności podatkowe, które zostały zabezpieczone hipoteką, w korespondencji z kontem 221 – "Należności budżetowe"

Zwrotu firmie „Elektros” kwoty 2.590 zł (70% całej kwoty zabezpieczenia należytego wykonania robót zgodnie z zawartą umową z 25.06.2007 r. na zadanie pn. „Budowa linii oświetlenia drogowego w pasie drogi gminnej (...)) dokonano bez należnych odsetek i bez pomniejszenia o koszt prowadzenia rachunku, co było niezgodne z art. 148 ust. 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.).

### **W zakresie gospodarki drukami ścisłego zarachowania**

Na koniec 2007 roku nie przeprowadzono inwentaryzacji druków ścisłego zarachowania, co było niezgodne z § 5 Instrukcji ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania, stanowiącej załącznik nr 2 do Zarządzenia nr 0152/5/06 Wójta Gminy Platerówka z dnia 18.09.2006 r. w sprawie wprowadzenia jednolitych tekstów instrukcji, według którego „Inwentaryzację druków ścisłego zarachowania przeprowadza się co najmniej raz w roku na arkuszach spisu z natury. Powołana w tym celu komisja inwentaryzacyjna dokonuje spisu druków na składzie oraz u osób dokonujących operacji na drukach (...)”

Nieprawidłowo ewidencjonowano przychód kwitariuszy przychodowych K-103, ponieważ ujmowano, jako przychód, ilość opieczetowanych druków według zapotrzebowania w danym kwartale (zamiast ilość wymienioną na fakturze), jak też zwrócone przez sołtysów (niewykorzystane w całości) bloczki kwitariuszy przychodowych, które ponownie były im wydawane. Było to niezgodne z zapisami § 2 pkt 2 i § 4 pkt 2 Instrukcji, stanowiącymi, że przychód tych druków winien być zarejestrowany niezwłocznie po ich otrzymaniu (i sprawdzeniu ze specyfikacją wystawioną przez dostawcę) na podstawie faktury dostawcy. Kwitariusze przychodowe wydawano bez stosowania pisemnego upoważnienia do ich pobierania, akceptowanego przez kierownika jednostki, co było wymogiem § 4 pkt 4 Instrukcji.

### **W zakresie rozrachunków i roszczeń**

W wyniku kontroli 99% zaległości z tytułu czynszów za lokale użytkowe i pomieszczenia gospodarcze (od 5 najemców) łącznie w kwocie 14.361,57 zł stwierdzono, że do dłużników (z tytułu czynszów oraz innych zaległości niepodatkowych) wysyłano upomnienia, przyjmując za podstawę przepisy art. 15 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jednolity: Dz.U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 ze zm.), nie mające zastosowania do należności wynikających z umów cywilno – prawnych. Naliczono i pobierano również koszty doręczenia upomnienia. Przepisy ustawy z 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 ze zm.), regulujące tryb postępowania zmierzającego do wyegzekwowania zaległych należności z tytułu umów cywilno – prawnych, nie przewidywały możliwości obciążania osób zalegających ze spłatą należności kosztami upomnienia. Koszty związane z wezwaniem do zapłaty należało liczyć zgodnie z taryfikatorem opłat przesyłek pocztowych.

Upomnienia, o których mowa wyżej, wysłano w lutym 2008 roku, kierując je m.in. do osób, które nie regulowały czynszu w okresie do 2003 roku, oraz w latach 2003 – 2007, mimo że zgodnie

z art. 118 Kodeksu cywilnego roszczenia o świadczenia okresowe ulegają przedawnieniu w terminie 3 lat. W tej sytuacji również bezpodstawne było wydanie przez Wójta 4 kwietnia 2008 r. zarządzeń w sprawie umorzenia należności w części, w której się przedawniły.

Za egzekwowanie zaległości z tytułu czynszów odpowiedzialna była od kwietnia 2005 r. referent ds. wymiaru, płac i rozliczeń ZUS, a wcześniej, do końca marca 2005 r., obecna Skarbnik Gminy pracująca wówczas na stanowisku referenta ds. wymiaru, płac i rozliczeń ZUS. Zgodnie z zakresem czynności na tym stanowisku, do pracownika należało „Prowadzenie dokumentacji prawidłowej realizacji finansowej umów najmu i dzierżawy komunalnych lokali mieszkalnych oraz lokali użytkowych”.

Do dnia kontroli nie wyjaśniono i nie rozliczono zobowiązań Gminy powstałych w latach 2004 – 2005 w łącznej kwocie 5.193,50 zł, zaewidencjonowanych na koncie 240 – „Pozostałe rozrachunki”. Dotyczyły one nierozliczonych kosztów przygotowania nieruchomości do sprzedaży, tj. wyrysu działek i sporządzonych operatów szacunkowych (2.868,03 zł), kosztów prowizji bankowych, o które nie pomniejszono zwróconej w dniu 04.03.2004 r. wykonawcy „Meliobud” kwoty zabezpieczenia należytego wykonania umowy (1.787,31 zł), kosztów prowizji bankowych, o które nie pomniejszono zwróconej w dniu 29.09.2005 r. wykonawcy „PRD Lubań” kwoty zabezpieczenia należytego wykonania umowy (415,93 zł), odsetek od zgromadzonych środków zabezpieczenia należytego wykonania umowy, niezwróconych wykonawcy w dniu 04.03.2004 r. (122,23 zł).

### **W zakresie dochodów budżetowych**

Organ podatkowy nie egzekwował od podatników złożenia informacji na drukach podatkowych wprowadzonych do stosowania uchwałą Rady Gminy nr III/7/06 z 4 grudnia 2006 r. w sprawie określenia wzorów formularzy informacji i deklaracji podatkowych. Tylko w kontrolnej próbie stwierdzono 27% przypadków nieprzekazania informacji podatkowych na obowiązujących w Gminie formularzach podatkowych.

Część złożonych przez osoby prawne deklaracji na podatek od nieruchomości nie została przez organ podatkowy porównana z dokumentacją podatkową. Na przedmiotowych deklaracjach brak było bowiem stosownych adnotacji o wykonaniu tych czynności oraz akceptacji deklarowanych kwot podatków do zapłaty. Obowiązek wykonania czynności sprawdzających określony został w przepisach art. 272 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.).

Organ podatkowy nie przestrzegał przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 22.11.2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. Nr 137, poz. 1541 ze zm.) w zakresie terminów wystawiania tytułów wykonawczych na zaległości podatkowe, np. w stosunku do podatnika o nr konta 2/2005, posiadającego na dzień kontroli niezabezpieczone hipotecznie zaległości z tytułu podatku rolnego w kwocie 29.088,78 zł, działania windykacyjne polegały jedynie na doręczeniu upomnień sporządzonych jednorazowo dopiero w lutym 2008 roku. Stosownie do przepisów §§ 2, 3 i 5 wyżej cyt. rozporządzenia Ministra Finansów,

wierzyciel jest obowiązany do systematycznej kontroli terminów zapłaty zobowiązań pieniężnych. Jeżeli należność nie została zapłacona w terminie, wierzyciel wysyła do zobowiązanego upomnienie z zagrożeniem wszczęcia egzekucji po upływie siedmiu dni od dnia doręczenia upomnienia. Po bezskutecznym upływie terminu określonego w upomnieniu wierzyciel wystawia tytuł wykonawczy.

Nie w każdym przypadku prowadzonych czynności egzekucyjnych organ podatkowy występował do Urzędu Skarbowego o informacje odnośnie sposobu załatwienia złożonych tam tytułów wykonawczych, na podstawie przepisów § 8 rozporządzenia Ministra Finansów z 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonywania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (...), w przypadku braku windykacji należności podatkowych przez komornika.

### **W zakresie wydatków budżetowych**

W latach 2005 – 2008 naliczono i wypłacono pracownikom Urzędu nagrody jubileuszowe zawyżone łącznie o kwotę 3.909,58 zł, i tak: w kwocie 591,30 zł zamiast 414 zł (75% przysługującego pracownikowi w dniu nabycia prawa do nagrody miesięcznego wynagrodzenia w wysokości 552 zł, po 20 latach pracy), w kwocie 5.481 zł zamiast 3.836,70 zł (150% przysługującego pracownikowi w dniu nabycia prawa do nagrody miesięcznego wynagrodzenia w kwocie 2.557,80 zł, po 30 latach pracy), w kwocie 4.097,10 zł zamiast 2.868 zł (100% miesięcznego wynagrodzenia przysługującego pracownikowi w dniu nabycia prawa do nagrody w wys. 2.868 zł po 25 latach pracy), w kwocie 2.957,18 zł zamiast 2.070 zł (75% przysługującego pracownikowi w dniu nabycia prawa do nagrody miesięcznego wynagrodzenia w kwocie 2.760 zł, po 20 latach pracy). Zawyżone wypłaty były spowodowane błędną interpretacją przepisów § 14-17 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U Nr 2, poz. 14, ze zm.), mających zastosowanie do obliczania nagrody jubileuszowej, na podstawie § 12 ust. 7 rozporządzenia Rady Ministrów z 2 sierpnia 2005 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w urzędach gmin, starostwach powiatowych i urzędach marszałkowskich (Dz. U. Nr 146, poz. 1223 ze zm.).

Przy rozliczaniu kosztów podróży służbowych do Wrocławia nie przedstawiano dokumentów (rachunków) potwierdzających wydatki ani pisemnych oświadczeń o dokonanych wydatkach i przyczynach braku ich udokumentowania, jeżeli uzyskanie dokumentu nie było możliwe, wbrew dyspozycji § 8a pkt 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz. U. Nr 236, poz. 1990 ze zm.) oraz Zarządzenia nr 0152/02/07 Wójta Gminy z dnia 15 marca 2007 r. w sprawie dokumentowania kosztów podróży służbowej w przypadku braku możliwości dojazdu środkami komunikacji publicznej. W czasie kontroli uzupełniono

rozliczenia kosztów podróży o oświadczenia o dokonanych wydatkach, podając za przyczynę brak możliwości ich udokumentowania. Od dnia kontroli ww. przepisy były przestrzegane.

Kontrola wykazała dokonywanie niepełnych potrąceń z kwot ryczałtu na używanie przez pracownika samochodu prywatnego do celów służbowych, z powodu nieobecności w pracy, z uchybieniem przepisom § 4 ust. 2 rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. Nr 27, poz. 271 ze zm.).

Umowy o dzieło powodujące powstanie zobowiązań finansowych, a także umowy cywilno – prawne zawarte z pracownikami na używanie samochodu prywatnego do celów służbowych nie zawierały wymaganej kontrasygnaty Skarbnika Gminy, co naruszało przepis art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Wypłata diet dla członków obwodowych komisji wyborczych (na łączną kwotę 3.180 zł) odbywała się na podstawie poleceń wyjazdu służbowego (zamiast na podstawie list wypłat diet).

Na listach płac nie zamieszczano numeru identyfikacyjnego, klasyfikacji budżetowej ani adnotacji, na jakich kontach syntetycznych dokument został zaksięgowany, co było niezgodne z art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości oraz z Instrukcją obiegu dokumentów, na podstawie których dowód księgowy powinien zawierać co najmniej sposób ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja) oraz podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania.

Za prace wykonane w związku z realizacją zadań zleconych, na podstawie umów o dzieło, dokonano wypłaty wynagrodzeń bez przedłożenia rachunków (sprawdzonych pod względem formalnym, rachunkowym i merytorycznym), co było niezgodne z art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości oraz z Instrukcją obiegu i kontroli dokumentów w Urzędzie Gminy Platerówka, w myśl których podstawą zapisu w księgach rachunkowych powinny być dowody księgowe (źródłowe) stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej. Podstawą wypłaty były listy płac, które nie posiadały numerów identyfikacyjnych dowodu źródłowego.

### **W zakresie wydatków na inwestycje**

Koszty objętego kontrolą zadania inwestycyjnego pn. "Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Platerówce" zaksięgowane na koncie 080 – "Inwestycje" zostały zawyżone o 5.800 zł, ponieważ ujęto w nich nakłady niezwiązane z tą inwestycją. Przebieg robót nie był rejestrowany w dzienniku budowy, pomimo że ten dokument budowy został określony jako obowiązujący w przyjętej przez inwestora dokumentacji technicznej. W zawartej z inspektorem nadzoru inwestorskiego umowie na pełnienie powyższej funkcji nie określono zakresu jego praw i obowiązków na nadzorowanej budowie, w tym rejestrowania przebiegu robót.

### **W zakresie dotacji przyznanych jednostkom spoza sektora finansów publicznych**

Rada Gminy nie uchwaliła na lata 2006 – 2008 rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi, wymaganego na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. Nr 96, poz. 873 ze zm.); Wójt nie przedłożył Radzie projektu takiej uchwały.

Na wspieranie oraz powierzanie realizacji zadań publicznych przez stowarzyszenia nie ogłaszano otwartego konkursu ofert, w którym mogłyby uczestniczyć organizacje pozarządowe, podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 cyt. ustawy oraz jednostki organizacyjne podległe organom administracji publicznej lub przez nie nadzorowane, wbrew dyspozycji art. 11 ust. 2 ww. ustawy. Klubowi Sportowemu LZS „Orzeł” w Platerówce udzielono w 2007 r. na podstawie wniosku dotacji w łącznej kwocie 41.000 zł z pominięciem przepisów ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Naruszało to przepisy art. 176 ust. 2 ustawy o finansach publicznych w związku z art. 4 ust. 1a pkt 14 ustawy o działalności pożytku publicznego.

### **W zakresie odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych**

Wysokość przekazanego na rachunek ZFŚS odpisu zawyżono o kwotę 1.279,31 zł, ponieważ nieprawidłowo skorygowano na koniec roku planowaną przeciętną liczbę zatrudnionych do faktycznej przeciętnej liczby osób zatrudnionych. W czasie kontroli dokonano prawidłowego wyliczenia faktycznej przeciętnej liczby osób zatrudnionych i wysokości należnego odpisu doprowadzając do zgodności z przepisami art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jednolity: Dz.U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335 ze zm.) oraz z przepisami § 1 i § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 14 marca 1994 r. w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Dz. U. Nr 43, poz. 168 ze zm.).

### **W zakresie gospodarki składnikami majątku**

Ewidencja analityczna rzeczowych składników mienia prowadzona była niezgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych.

Kontrola wykazała nieprowadzenie analityki do konta 020 - „Wartości niematerialne i prawne”, oraz brak podsumowania zapisów analitycznych (w książkach inwentarzowych) na koncie 013 - „Pozostałe środki trwałe” (dopiero w czasie kontroli dokonano podsumowania wszystkich ksiąg inwentarzowych za 4 lata od początku 2004 r. do końca 2007 r.), a analityka do konta 011 - „Środki trwałe” aktualizowana była raz na koniec każdego roku, co było niezgodne z wymogami Zakładowego planu kont (załącznik nr 6 pn. „Wykaz stosowanych ksiąg rachunkowych w Urzędzie Gminy Platerówka”), według którego „księgi pomocnicze – konta analityczne (służące uszczegółowieniu i uzupełnieniu zapisów kont księgi głównej) prowadzi się w ujęciu systematycznym jako

wyodrębnione komputerowo zbiory danych, które na koniec każdego miesiąca podlegają uzgodnieniu, wydruki sporządza się za okresy miesięczne”.

Również niezgodnie z Zakładowym planem kont (załącznik nr 4 pn. „Zasady prowadzenia ewidencji analitycznej i jej powiązania z kontami syntetycznymi”) nie prowadzono księgi inwentarzowej środków trwałych ani kartotek; według ZPK „księga inwentarzowa prowadzona do środków trwałych w porządku chronologicznym z ustaleniem komórek organizacyjnych lub osób gdzie znajdują się środki trwałe; dodatkowo do księgi prowadzone są kartoteki w których ustalone są komórki organizacyjne oraz osoby, gdzie znajdują się środki trwałe”.

Na koncie 013 ewidencjonowane były przedmioty o wartości od kwoty 1,22 zł do kwoty 1.500 zł, podczas gdy według ustaleń ogólnych Zakładowego planu kont przedmioty o okresie używania dłuższym niż rok, lecz o wartości jednostkowej nieprzekraczającej 1.500 zł, odpisuje się w koszty pod datą przekazania do używania w pełnej wartości początkowej, jako zużycie materiałów. Natomiast przedmioty o wartości jednostkowej ponad 1.500 zł do 3.500 zł należało wprowadzać do ewidencji pozostałych środków trwałych i umarzać jednorazowo.

Środki trwałe oraz pozostałe środki trwałe nie były trwałe oznaczone numerami inwentarzowymi. W ewidencji analitycznej nie było ustalonych numerów inwentarzowych dla poszczególnych środków trwałych i pozostałych środków trwałych, wbrew postanowieniom Zakładowego planu kont.

## **W zakresie inwentaryzacji składników majątkowych**

### Inwentaryzacja środków trwałych (konto 011)

Ostatnia inwentaryzacja środków trwałych (konto 011) przeprowadzona została na podstawie Zarządzenia Wójta Gminy Platerówka z 2 września 2005 r. w sprawie przeprowadzenia spisu z natury. Stwierdzono, że Skarbnik Gminy nie rozliczyła przeprowadzonej inwentaryzacji. Dopiero w czasie kontroli podsumowano wartość poszczególnych arkuszy spisu z natury (kwota 10.949.508,08 zł), oraz ustalono stan wartościowy środków trwałych na wyznaczony przez Wójta dzień rozliczenia wyników inwentaryzacji (19.09.2005 r.) w kwocie 5.305.966,36 zł. Z ustaleń kontroli wynika, że nierealna nadwyżka w kwocie 5.643.541,72 zł była spowodowana tym, że Skarbnik Gminy dokonała na arkuszach spisu z natury wyceny środków trwałych poprzez ustalenie ich aktualnej wartości (zamiast wartości wg stanu księgowego na dzień rozliczenia inwentaryzacji), tj. do poprzedniej wartości niektórych środków trwałych (ustalonej wg stanu na koniec 2004 r.) dodała w sumie kwotę 5.655.610,05 zł (uznając ją jako nadwyżki) i odjęła kwotę 14.572 zł (uznając ją jako niedobory).

W czasie kontroli została ustalona rzeczywista wartość spisanych środków trwałych i wycenionych na arkuszach spisu z natury na dzień 19 września 2005 roku. Stwierdzono, że wartość spisanych środków trwałych jest większa niż wartość księgowa na dzień rozliczenia inwentaryzacji o 2.503,67 zł. Do dnia kontroli nie rozliczono powstałej w 2005 r. nadwyżki środków trwałych.

### Inwentaryzacja pozostałych środków trwałych (konto 013)

Inwentaryzacja składników majątkowych przeprowadzona została nierzetelnie, a jej wyniki nie były udokumentowane i powiązane z zapisami ksiąg rachunkowych; nie były wyjaśnione i rozliczone różnice inwentaryzacyjne, co naruszało art. 26 ust. 3 i art. 27 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości.

W czasie poprzedniej kontroli kompleksowej przeprowadzonej w 2004 r. stwierdzono, że w dniu 2 marca 2004 r. Wójt Gminy wydał Zarządzenie nr 0152/2/2004 w sprawie przeprowadzenia spisu z natury, wyznaczając termin rozpoczęcia na dzień 1.06.2004 r., termin zakończenia na dzień 31.08.2004 r., ostateczny termin zakończenia i rozliczenia inwentaryzacji na dzień 30.09.2004 roku. Inwentaryzację należało przeprowadzić wg stanu na dzień 30.05.2004 roku. Pomimo wyznaczenia terminu rozpoczęcia inwentaryzacji na dzień 1.06.2004 r., inwentaryzacja do dnia zakończenia poprzedniej kontroli kompleksowej (30.06.2004 r.) nie została rozpoczęta. W dniu 29.07.2004 r. wystosowane zostało do Wójta Gminy wystąpienie pokontrolne, w tym wniosek nr 17 o treści: „Przeprowadzenie i rozliczenie inwentaryzacji środków trwałych zgodnie z Zarządzeniem nr 0152/2/2004 w sprawie przeprowadzenia spisu z natury”. Wójt Gminy odpowiedział na ww. wystąpienie pokontrolne, że inwentaryzacja została przeprowadzona i rozliczona.

W czasie niniejszej kontroli ustalono, że na podstawie przedłożonego Zarządzenia nr 0152/2/2004 Wójta Gminy Platerówka z dnia 2 marca 2004 r. w sprawie przeprowadzenia spisu z natury (które różni się w swej treści od ww. Zarządzenia o tym samym numerze i z tą samą datą, przedłożonego w czasie poprzedniej kontroli kompleksowej), należało rozpocząć spis z natury przedmiotów nietrwałych i wyposażenia w m. in. w Urzędzie Gminy w dniu 10.07.2004 r. a zakończyć w dniu 31.08.2004 roku. Inwentaryzację należało przeprowadzić według stanu na dzień 30.06.2004 roku. Ostateczny termin zakończenia i rozliczenia wyników inwentaryzacji ustalono na 30.09.2004 roku.

Wartość pozostałych środków trwałych (konto 013) na dzień 30.06.2004 r. stanowiła kwotę 27.112,46 zł. Inwentaryzacji nie wyceniono i nie rozliczono wartościowo, lecz tylko ilościowo. W dniu 18.08.2004 r. kierownik jednostki wyraził zgodę na likwidację wyposażenia w ilości 181 elementów wyposażenia. Decyzję o likwidacji podjęto po przeprowadzonym spisie z natury. Za przeprowadzenie i rozliczenie wyników inwentaryzacji odpowiedzialnymi byli poprzedni Wójt Gminy oraz poprzedni Skarbnik Gminy.

**Przedstawiając powyższe panu Wójtowi Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie przepisu art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie skutecznych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia, między innymi poprzez realizację następujących wniosków.**

### **WNIOSKI POKONTROLNE**

1. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.), w szczególności poprzez:
  - a) księgowanie w księgach rachunkowych Urzędu przypisu dochodów z tytułu podatków wyłącznie na podstawie dowodów księgowych zawierających wszystkie cechy dowodu księgowego określone w art. 21 ustawy,
  - b) ujmowanie w księgach rachunkowych okresu sprawozdawczego zdarzeń, które wystąpiły w tym okresie, w celu zapewnienia bieżącego i rzetelnego prowadzenia ksiąg rachunkowych, stosownie do przepisów art. 20 ust. 1, w związku z art. 24 ust. 1 ustawy,
  - c) dokonywanie zbiorczych zapisów księgowych wyłącznie na podstawie zbiorczych dowodów wewnętrznych, w których wymieniono pojedyncze dowody źródłowe, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 3 ustawy,
  - d) prowadzenie zapisów w ewidencji syntetycznej na podstawie ewidencji analitycznej będącej uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej oraz uzgadnianie obu ewidencji saldami i zapisami na koniec okresów sprawozdawczych, stosownie do wymogów art. 16 ust. 1 ustawy,
  - e) przeprowadzanie skutecznej weryfikacji sald kont rozrachunkowych na koniec okresów sprawozdawczych, stosownie do przepisów art. 26 ustawy.
2. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów j.s.t. oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 142, poz. 1020 ze zm.) oraz zakładowego planu kont, wprowadzonego Zarządzeniem nr 0152/4/06 Wójta Gminy Platerówka z dnia 15.09.2006 r., w szczególności w zakresie:
  - a) prowadzenia ewidencji na kontach: 011, 013 i 020, zgodnie z opisem tych kont zawartym w załączniku do rozporządzenia,
  - b) ewidencjonowania zrealizowanych dochodów budżetowych na koncie 901 – "Dochody budżetu" według podziałek klasyfikacji budżetowej dochodów,
  - c) prowadzenia ewidencji szczegółowej do konta 240 - „Pozostałe rozrachunki” w sposób umożliwiający ustalenie stanu rozrachunków według poszczególnych tytułów oraz kontrahentów; dokonanie przeglądu i oceny zobowiązań na tym koncie według stanu ewidencyjnego na koniec 2007 r. oraz podjęcie ostatecznej decyzji co do sposobu ich likwidacji.
3. Podejmowanie czynności egzekucyjnych w stosunku do podatników zalegających z wpłatami podatków w sposób określony w przepisach rozporządzenia Ministra Finansów z 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. Nr 137, poz. 1541 ze zm.), w szczególności poprzez stosowanie procedur egzekucyjnych wobec wszystkich dłużników, z zachowaniem wymogu bezzwłocznego wystawiania upomnień i tytułów wykonawczych.

4. Prowadzenie na koncie 226 – "Długoterminowe należności budżetowe" ewidencji księgowej zahipotekowanych należności podatkowych, stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 21 czerwca 2006 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. Nr 112, poz.761).
5. Dokonywanie czynności sprawdzających wobec przyjmowanych deklaracji podatkowych, stosownie do zasad określonych w przepisach art. 272 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.).
6. Egzekwowanie od podatników obowiązku składania informacji podatkowych sporządzanych na formularzach wprowadzonych na obszarze Gminy uchwałą Rady Gminy nr III/7/06 z 4 grudnia 2006 roku w sprawie formularzy informacji i deklaracji podatkowych.
7. Przestrzeganie postanowień wewnętrznych Instrukcji ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania w zakresie ewidencji przychodu kwitariuszy przychodowych K -103.
8. Skuteczne prowadzenie przewidzianych przepisami prawa cywilnego czynności windykacyjnych wobec osób zalegających z opłatami za najem nieruchomości gminnych, w celu zapewnienia realizacji dochodów z mienia i niedopuszczenia do przedawnienia należności gminy.
9. Przygotowanie i przedłożenie Radzie Gminy projektu uchwały w sprawie rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi na podstawie art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 ze zm.) w związku z art. 5 ust. 3 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. Nr 96, poz. 873 ze zm.).
10. Przestrzeganie przepisów art. 176 ustawy z 30 czerwca 2005 r. (Dz.U. Nr 249 poz. 2104 ze zm.) przy udzielaniu dotacji podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych.
11. Zatrudnianie pracowników tylko na podstawie obowiązujących przepisów prawa; zaprzestanie ponoszenia kosztów prowadzenia księgowości finansowej dotyczącej dotacji udzielanych dla ochotniczych straży pożarnych oraz Ludowych Zespołów Sportowych.
12. Naliczanie przysługujących pracownikom nagród jubileuszowych zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z 2 sierpnia 2005 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w urzędach gmin, starostwach powiatowych i urzędach marszałkowskich (Dz. U. Nr 146, poz. 1223 ze zm.); podjęcie działań mających na celu zwrot do budżetu kwoty wynikającej z tytułu nieprawidłowo naliczonych i wypłaconych nagród jubileuszowych (str. 23-25 protokołu kontroli), z uwzględnieniem przepisów art. 291 § 1 Kodeksu pracy, w myśl których roszczenia ze stosunku pracy ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne.
13. Dokonywanie prawidłowych potrąceń z kwoty ryczałtu na używanie samochodu prywatnego do celów służbowych zgodnie z § 4 ust. 2 ww. rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do

- celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. Nr 27, poz. 271 ze zm.).
14. Dokumentowanie kosztów podróży służbowych zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz. U. Nr 236, poz. 1990 ze zm.) oraz Zarządzenia nr 0152/02/07 Wójta Gminy z dnia 15 marca 2007 roku.
  15. Dokonywanie zwrotu kwot zabezpieczenia należytego wykonania umowy wraz z należnymi odsetkami, pomniejszonych o koszt prowadzenia rachunku, zgodnie z art. 148 ust. 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2007 r. nr 223, poz. 1655 ze zm.).
  16. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 14 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 107, poz. 726 ze zm.) w zakresie klasyfikacji wydatków budżetowych.
  17. Umieszczanie kontrasygnaty Skarbnika Gminy na umowach powodujących powstanie zobowiązań finansowych, stosownie do wymogów art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.
  18. Dokonywanie odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych zgodnie z przepisami art. 5 ust. 2 i ust. 5 ustawy z 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335 ze zm.) oraz zwrócenie na rachunek budżetu kwoty 1.279,31 za 2007 rok z tytułu zawyżonego odpisu.
  19. Powierzenie inspektorowi nadzoru inwestorskiego zadań na podstawie umowy zawierającej zapisy dotyczące zakresu jego praw i obowiązków na nadzorowanej budowie, celem zapewnienia prawidłowej realizacji zadania.
  20. Przestrzeganie przepisów art. 26 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości, które określają sposób i częstotliwość przeprowadzania inwentaryzacji poszczególnych rodzajów składników majątkowych; każdorazowe dokumentowanie i powiązanie wyników inwentaryzacji z zapisami ksiąg rachunkowych oraz wyjaśnienie i rozliczenie różnic, zgodnie z art. 27 ustawy o rachunkowości.
  21. Przestrzeganie przepisów ustawy o rachunkowości oraz Zakładowego planu kont w zakresie ewidencji na koncie 013 pozostałych środków trwałych, o wartości powyżej 1.500 zł.
  22. Zaprowadzenie ewidencji szczegółowej środków trwałych, w podziale na grupy, podgrupy i rodzaje, określone w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (Dz. U. Nr 112, poz.1317 ze zm.) oraz trwałe oznakowanie środków trwałych zgodnie z wymogami Zakładowego planu kont.

**Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje w terminie 30 dni od daty otrzymania**

niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o wykonaniu przedstawionych wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

**Do wiadomości:**

Pan

Józef Brukowski

Przewodniczący Rady Gminy Platerówka